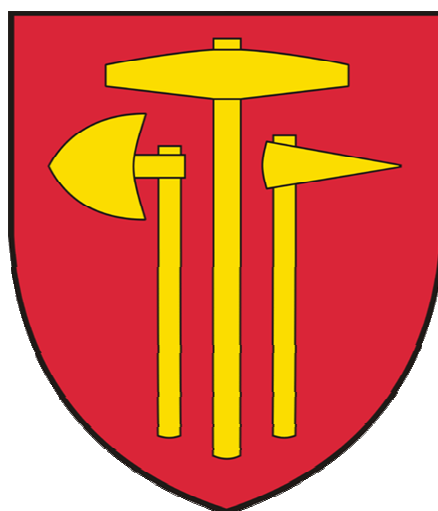

**GMINNY SYSTEM PROFILAKTYKI I OPIEKI
NAD
DZIECKIEM I RODZINĄ**

Bochnia 2007

Spis treści.....	2
Wprowadzenie.....	3
Uzasadnienie potrzeby Powstania Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną.....	4
1.Charakterystyka głównych problemów rodzin w mieście Bochnia.	
1.1.Dzieci i młodzież.....	8
1.2.Ludzie starsi.....	11
1.3.Niepełnosprawni.....	12
1.4.Bezrobocie.....	13
1.5.Bezpieczeństwo i pomoc prawna.....	15
2.Cele strategiczne systemu i podstawowe zasady jego funkcjonowania.....	18
3.Obszary działań, cele szczegółowe, zadania, realizatorzy i spodziewane efekty.....	19
Zakończenie.....	25

WPROWADZENIE

Rodzina to związek wzajemnego uczucia, współdziałania i wspólnej odpowiedzialności, w którym akcent pada na wzmocnienie wewnętrznych więzi i relacji. Współcześnie polskie rodziny zmagają się z wieloma problemami natury socjalnej, jak i psychologicznej, które spowodowane są dynamicznie zmieniającymi się warunkami życia.

Oslabienie więzi międzypokoleniowych, wysoki poziom lęku o dezaktualizację wiedzy, umiejętności zawodowych, kompetencji prawnych przekładają się na atmosferę w życiu rodziny. Rosnące tempo życia, większe zaangażowanie w zdobywanie środków na zaspokojenie potrzeb powoduje odejście od autorytetów opartych na tradycyjnym podziale ról. Rodzina będąca podstawą każdego społeczeństwa jest coraz bardziej niewydolna w funkcjach opiekuńczo – wychowawczych wobec wszystkich jej członków. Powoduje to nacisk na rozwój instytucji, które przejmują część zadań dotąd bardziej przynależnych rodzinie.

Powstanie niniejszego dokumentu łączy się z tworzeniem podbudowy wymaganej przy aplikowaniu po środki zewnętrzne w stosunku do budżetu Gminy. Do zadań Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną należy stałe diagnozowanie sytuacji rodzin z terenu Miasta Bochnia, a także analiza ich potrzeb i oczekiwań. Zadania te winny być realizowane przede wszystkim przez wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w już działających instytucjach i organizacjach pomocowych oraz poprzez dążenie do podwyższania profesjonalizacji ich działań, poszerzenie oferty pomocowej oraz integrację instytucji wsparcia.

Myślą przewodnią Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną jest ukierunkowanie celów z jednej strony na wsparcie rodzin problemowych, których członkowie są zagrożeni bądź objęci wykluczeniem społecznym, a z drugiej planowanie działań, które mogą być adresowane do rodzin przejściowo borykających się z kryzysami charakterystycznymi dla naturalnego procesu życia i rozwoju (także) prawidłowo funkcjonującej rodziny.

Bardzo ważne dla rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie to powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczno-ochronny. Priorytetem w pracy z rodziną jest zapewnienie odpowiednich warunków dla rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych

z ich wychowaniem. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin, poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów, środków i możliwości rodziny oraz środowiska, w którym żyje.

Między innymi dlatego przygotowany został niniejszy Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną, w budowie którego udział brali przedstawiciele następujących bocheńskich instytucji: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiego Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka”, Szkoły Podstawowej Nr 1, Szkoły Podstawowej Nr 4, Szkoły Podstawowej Nr 5, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niniejszy dokument sygnalizuje występowanie w Bochni pewnych problemów i przedkłada zarys działań, które mogą być podjęte dla ich łagodzenia. Opiera się na danych statystycznych zgromadzonych przy jego opracowywaniu i jednocześnie czerpie informacje z dokładniejszych analiz zamieszczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Bochnia na lata 2007-2015 a dotyczących sytuacji rodzin.

UZASADNIENIE POTRZEBY POWSTANIA GMINNEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

Niniejszy dokument stanowi płaszczyznę dla działań w środowisku lokalnym, których celem jest wspierać rodzinę w umacnianiu jej wspólnoty poprzez pomoc w rozwiązywaniu trudności, z jakimi się boryka.

Art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że „małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”.

Art. 17 ust. 1 pkt.13 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r. Nr 64, poz. 593 z późn. zmianami) nakłada na gminę obowiązek tworzenia Gminnego Systemu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną. Na potrzebę taką wskazuje również Art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2006 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493), który mówi, że zadaniem własnym gminy jest tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadania prezentowane w niniejszym dokumencie nawiązują także do zapisów ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1234, z późn. zmianami), a ponadto korespondują z postulatami zawartymi w: Powszechnej Deklaracji

Praw Człowieka, Europejskiej Karcie Społecznej, Konwencji o Prawach Dziecka, Europejskiej Konwencji o Statusie Prawnym Dziecka.

Przy tworzeniu dokumentu wzięto pod uwagę informacje otrzymane z bocheńskich instytucji oświatowych, Komendy Powiatowej Policji w Bochni oraz od kuratorów działających przy Sądzie Rejonowym w Bochni. Niektóre z instytucji podzieliły się sugestiami dotyczącymi zawartości treściowej takiego dokumentu, co pozwoliło między innymi w oparciu o nie sformułować cele i zadania Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną adekwatne do potrzeb widzianych przez te instytucje. Główny nacisk kładziono na szybką i systematyczną pomoc, opiekę oraz terapię (w tym również rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą fizyczną oraz psychiczną).

Kolejną sugestią tworzących system instytucji było stworzenie forum przedstawicieli organizacji pomagających rodzinom dysfunkcyjnym. Członkowie forum mogliby organizować spotkania w celu analizowania pojedynczych czy trudniejszych przypadków. Dałoby to przede wszystkim możliwość szybkiego i zakrojonego na większą niż dotychczas skalę reagowania w sytuacjach, które pilnie tego wymagają. Zwiększyłyby też szansę wymiany informacji i doświadczeń między instytucjami, których nadrzędnym celem jest pomoc rodzinom z problemami.

Wskazówki kierowane z przedszkoli dotyczyły głównie działań na rzecz rodzin w formie dofinansowania kosztów korzystania dzieci z żywienia w przedszkolu, ewentualnie zakupu odzieży dla dzieci. Jednocześnie propozycją ze strony przedszkoli jest także objęcie szerszym działaniem osób samotnie wychowujących dzieci, rodzin wielodzietnych, rodzin, które są w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej np. niezaradnością. Sugerowany był też rozwój pomocy psychologicznej, pomocy w postaci doradztwa zawodowego (np. przedstawienie możliwości przekwalifikowania, pomoc przy znalezieniu pracy), rozwój poradnictwa polegającego na wskazywaniu instytucji, które pomagają i to nie tylko finansowo.

Sąd Rejonowy w Bochni zwrócił szczególną uwagę na rodziny aktualnie objęte nadzorem kuratora z powodu ograniczenia władzy rodzicielskiej. Propozycją z jego strony było objęcie tych rodzin zwiększoną opieką, bowiem często zdarza się, że rodziny te nie zgłaszają się o żadną pomoc materialną, ani pomoc w innej formie (jak np. umieszczenie dziecka na kolonii czy zimowisku, zakup książek). Kuratorzy są przekonani, iż w przypadku tych rodzin powinna być wypracowana wspólna diagnoza i plan pracy.

Zgodnie z sugestią ze strony Komendy Powiatowej Policji w Bochni przygotowywany System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną powinien opierać się na dobrej współpracy między instytucjami udzielającymi wsparcia ofiarom przemocy. Interwencja

Policji w sytuacji stwierdzonej przemocy domowej powinna być wzmocniona wizytą specjalisty posiadającego umiejętności w zakresie udzielania wsparcia psychologicznego, potrafiącego wskazać jak radzić sobie z problemem przemocy i jej sprawcą. Zdaniem Policji często agresja sprawcy jest następstwem jego frustracji, wiąże się z brakiem umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów. Z tych względów potrzebnym staje się rozwijanie pomocy nie tylko dla osób dotkniętych przemocą, ale także dla jej sprawców.

2. CHARAKTERYSTYKA GŁÓWNYCH PROBLEMÓW RODZIN W MIEŚCIE BOCHNIA

Z danych Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2002 roku wynika, że w Bochni (w tamtym czasie) żyło 7898 rodzin, z czego 6378 to małżeństwa, 75 to związki partnerskie, 1280 matki z dziećmi, a 183 rodziny to ojcowie z dziećmi. W strukturach rodzin przeważają jednorodzinne gospodarstwa domowe, do rzadkości należą rodziny wielopokoleniowe.

Z obserwacji sytuacji rodzin wynika, że powiększa się przepaść finansowa między rodzinami najbiedniejszymi i najbogatszymi. Coraz większa liczba rodzin wielodzietnych musi oszczędzać, a mimo to niekiedy nie jest w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb swoich członków. Zjawisko to jest bardzo niekorzystne z perspektywy biologicznej i psychospołecznej. Pociąga za sobą szereg konsekwencji, co jest widoczne m.in. na przykładzie zmniejszenia w rodzinach wydatków na edukację dzieci. Skutkiem tego jest wzrost ryzyka ograniczenia dostępności do „lepszego kształcenia”, a tym samym możliwości podjęcia w przyszłości atrakcyjnej pracy.

Z drugiej strony w pewnej części rodzin obserwowany jest wzrost poziomu zaspokajania potrzeb, choć często łączy się to ze zjawiskiem dodatkowego zatrudniania się rodziców lub podejmowania pracy wymagającej dużego zaangażowania i czasu.

Istotnym problemem jest migracja zarobkowa rodziców jak i innych dorosłych członków rodziny. Skutkuje to mniejszą dozą uwagi poświęcanej problemom najbliższych i rozluźnieniem więzi wewnątrzrodzinnych.

Rzeczywistość pokazuje, że rośnie zapotrzebowanie na działania instytucjonalne, które mają za zadanie wspierać rodzinę w wykonywaniu jej funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Przejawem tego, w pewnym wymiarze, jest wzrost zainteresowania rodziców umieszczaniem dzieci w przedszkolach czy korzystania z innych form opieki i organizacji czasu wolnego najmłodszych.

Żadna instytucja nie jest w stanie zastąpić rodziny, szczególnie we wszystkich tych obszarach, które wiążą się z wychowaniem i socjalizacją młodego pokolenia. Zaniedbania w zakresie opieki nad dziećmi prowadzą do wystąpienia różnego typu trudności wychowawczych, problemów w nauce, podejmowania zachowań ryzykownych związanych m.in. z poszukiwaniem akceptacji, zrozumienia i wsparcia w grupach nieformalnych.

Zauważony jest przez pedagogów, opiekunów problem zbyt łatwego dostępu do alkoholu i papierosów przez dzieci i młodzież. Towarzyszy temu coraz niższy wiek inicjacji alkoholowej łączący się z brakiem należytego nadzoru nad sposobami i formami spędzania czasu wolnego przez dzieci z dużej części rodzin.

Mimo, że w powiecie bocheńskim odnotowuje się w ostatnich latach spadek ilości ujawnionych przypadków, gdzie nieletni są sprawcami czynów karalnych i popełnionych przestępstw, stale istotną kwestią pozostaje przestępczość młodocianych. Szerszą analizę problemów dzieci i młodzieży przedstawiono w punkcie 1.1 niniejszego opracowania.

W dzisiejszych czasach rodzina narażona jest na szereg zagrożeń, musi radzić sobie z wieloma trudnościami. Często jest tak, że różne problemy występują obok siebie w jednej rodzinie, dlatego w dalszej części dokumentu szczegółowo opisane zostały również takie zagadnienia jak: niepełnosprawność, problemy ludzi starszych, bezrobocie, bezpieczeństwo i potrzeba pomocy w postaci poradnictwa prawnego jako elementu zwiększania dostępności do przysługujących osobom i rodzinom uprawnień.

Na sytuację rodzin bocheńskich dodatkowo światło mogą rzucić dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bochni. Z pomocy społecznej w ostatnich kilku latach korzystało co roku około 1000 rodzin, w których żyje ponad 3000 osób. Bardziej szczegółowo tę kwestię obrazują poniższe tabele.

Tabela: Liczba rodzin objętych pomocą społeczną.

	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	I półrocze 2007r.
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	1.155	1.224	995	982	1.022	568
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	3.459	3.736	3.051	3.052	3.007	1.568

Tabela: Przyczyny, z powodu których rodziny korzystają z pomocy.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	489	1.673
Bezdomność	9	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	90
Bezrobocie	432	1.256
Niepełnosprawność	451	1.493
Długotrwała lub ciężka choroba	505	1.345
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym: rodziny niepełne rodziny wielodzietne	288	1.211
	197	611
	87	600
Alkoholizm	67	152
Narkomania	1	1
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	6	7

1.1 Dzieci i młodzież

Dane zebrane dla potrzeb opracowania Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną pochodzą z różnych instytucji działających na terenie Miasta Bochni, tj.: przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, Sądu Rejonowego oraz Komendy Powiatowej Policji. Mają one charakter szacunkowy, gdyż ww. instytucje, zwłaszcza oświatowe, nie gromadzą w sposób systematyczny ilościowych danych dotyczących zaburzeń funkcjonowania wszystkich rodzin i osób będących odbiorcami świadczonych przez nie usług. Źródłem informacji są głównie obserwacje i ewentualne rozmowy indywidualne z dzieckiem i rodzicami.

Zebrany materiał pozwala jednak wskazać na zaznaczające się w bocheńskich rodzinach dysfunkcje i problemy.

Z informacji uzyskanych z placówek oświatowych wynika, że problemy związane z alkoholem są tymi, które w analizie ilościowej zaznaczają się najczęściej.

Oba gimnazja bocheńskie wykazały łącznie 33 rodziny z problemem alkoholowym. Szkoły podstawowe razem zgłaszają 105 przypadków rodzin, w których występują destrukcyjne zjawiska wywoływane patologicznym pićem alkoholu. Przedszkola zgłosiły problem alkoholowy dot. 1 rodziny.

Kolejny problem stanowi zaniedbana opieka nad dzieckiem. Z danych uzyskanych na ten temat wynika, że w szkołach podstawowych są 53 rodziny z takim problemem, a w gimnazjach 4.

Następnym problemem jest występowanie przemocy w rodzinie. Wśród rodzin uczniów uczęszczających do szkół podstawowych są 52 rodziny, w których dostrzeżono problem przemocy fizycznej, a w gimnazjach 1 rodzina. Z informacji uzyskanych na temat liczby rodzin, w których występuje przemoc psychiczna wynika, iż liczba tych rodzin w szkołach podstawowych wynosi 53, a w gimnazjach 3. Liczba rodzin, w których przynajmniej jeden z członków miał konflikt z prawem wynosi w szkołach podstawowych 25, a w gimnazjach 2.

W odniesieniu do liczby rodzin znajdujących się w sytuacji ubóstwa dane są następujące: w przedszkolach jest to 7 rodzin, w szkołach podstawowych 187 rodzin, w gimnazjach 57 rodzin.

Liczba matek samotnie wychowujących dzieci dla przedszkoli wynosi 44, dla szkół podstawowych 153 a dla gimnazjów 69. Wśród rodzin z zaburzoną strukturą liczba ojców samotnie wychowujących dzieci wynosi 1 w przypadku przedszkoli, 8 w przypadku szkół podstawowych i 7 w gimnazjach.

Uzyskane dane pozwalają także na podanie w przybliżeniu liczby rodzin, gdzie występuje nieobecność rodzica spowodowana migracją zarobkową. Wśród rodzin wychowanków przedszkoli jest 9 takich przypadków, w rodzinach uczniów szkół podstawowych 133, w gimnazjach 40.

W szkołach podstawowych wiadomo, że 33 rodziny to związki nieformalne. W przedszkolach liczba ta wynosi 4, a w gimnazjach 8.

Dane przygotowane przez w/w instytucje odbiegają znacząco od informacji, które pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego i dotyczą struktury rodziny. Sytuacja ta sugeruje potrzebę głębszego zdiagnozowania omawianych kwestii, a to m. in. w aspekcie ilościowym.

Dodatkowymi informacjami, które udało się uzyskać są dane dotyczące uczniów, którzy nie otrzymali promocji do klasy programowo wyższej na koniec roku szkolnego 2006/2007 oraz liczby uczniów z ocenami – nieodpowiednią lub naganną z zachowania na koniec roku szkolnego 2006/2007.

Dla uczniów szkół podstawowych Miasta Bochni liczba uczniów, którzy na koniec roku szkolnego 2006/2007 nie otrzymali promocji wynosi 17, a dla gimnazjów 44.

W szkołach podstawowych ocenę nieodpowiednią z zachowania na koniec roku szkolnego 2006/2007 otrzymało 33 uczniów, a ocenę naganną 5 uczniów. W gimnazjach natomiast liczby te wynosiły odpowiednio 76 i 95.

Dane uzyskane z przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów zostały pogrupowane wg następujących kategorii:

	Przedszkola	Szkoły podstawowe	Gimnazja
Liczba rodzin dysfunkcyjnych			
- z problemem alkoholowym	1	105	33
- zaniedbana opieka nad dzieckiem	nie podano	53	4
- występuje przemoc fizyczna	nie podano	52	1
- występuje przemoc psychiczna	nie podano	53	3
- konflikt z prawem (przynajmniej jeden z członków rodziny)	nie podano	25	2
Liczba rodzin w sytuacji ubóstwa	8	187	33
Liczba rodzin z zaburzoną strukturą			
- liczba matek samotnie wychowujących dzieci	46	153	69
- liczba ojców samotnie wychowujących dzieci	1	8	7
- liczba rodzin, gdzie występuje nieobecność rodzica spowodowana migracją zarobkową	12	133	40
Liczba związków nieformalnych	4	33	8
Liczba uczniów, którzy na koniec roku szkolnego 2006/2007 nie otrzymali promocji do klasy programowo wyższej		17	44
Liczba uczniów, którzy na koniec roku szkolnego 2006/2007 otrzymali ocenę z zachowania			
niedpowiednią		33	76
naganną		5	95

1.2 Ludzie starsi

Postępujące zmiany społeczno – ekonomiczne, coraz szybszy postęp techniczno – informatyczny, wzrost stopy życiowej ludności, rozwój i osiągnięcia medycyny przyczyniają się do wydłużenia życia ludzkiego. Wynikiem tego jest szybszy wzrost liczby osób w podeszłym wieku niż osób nowonarodzonych, a konsekwencją tego jest systematyczny wzrost udziału ludzi starszych w całej populacji. Takie zjawisko nazywane jest procesem starzenia się społeczeństwa i obserwujemy je od ponad ćwierć wieku.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) za początek starości przyjmuje 60 rok życia. Za podstawowe cechy starości uznaje się: znaczny spadek zdolności adaptacyjnych człowieka w wymiarze biologicznym, psychospołecznym, postępujące ograniczenie samodzielności życiowej oraz stopniowe nasilenie się zależności od otoczenia.

Najważniejsze problemy, z jakimi borykają się ludzie starsi to samotność, choroba, inwalidztwo, życie w ubóstwie, poczucie odrzucenia i nieprzydatności. Wszystkie te problemy wskazują na postępującą marginalizację osób starszych, czego przykładem może być ich stopniowe eliminowanie z aktywnego życia zawodowego i społecznego w momencie przekroczenia granicy wieku emerytalnego.

Na to, jak przeżywany jest okres starości mają wpływ nie tylko czynniki indywidualne (w tym genetyczne), ale również społeczne. W oparciu o dane posiadane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bochni można stwierdzić, że coraz mocniej zaznacza się potrzeba rozszerzenia oferty pomocowej dla osób starszych z terenu miasta. Rośnie zapotrzebowanie na pomoc w postaci usług opiekuńczych, nasila się jednocześnie zainteresowanie umieszczeniem w domu pomocy społecznej.

Tendencje te będą się najprawdopodobniej w najbliższych latach zaznaczać coraz mocniej, co jest powiązane ze zwiększającą się w populacji mieszkańców miasta liczbą ludności w wieku poprodukcyjnym. Korzystając z dostępnych danych zauważyć można, że w roku 2000 liczba rodzin w wieku poprodukcyjnym mieszkających w Bochni wynosiła 3597 osób, a w roku 2004 kształtowała się na poziomie 3844 osób. Jednym z obszarów działania Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną jest integracja społeczna mająca na celu wykorzystać wartość, jaką stanowią dla społeczeństwa ludzie starsi. Jednym z celów niniejszego dokumentu jest zwrócenie uwagi na ich problemy oraz szersze włączenie ich w aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. Gmina Miasta Bochnia w oparciu o własne zasoby oraz ze względu na bliskość kulturalnej i oświatowej bazy Krakowa ma potencjał do zorganizowania ciekawej i potrzebnej oferty dla osób starszych.

Działania ukierunkowane na ludzi starszych są ważne, ponieważ pozwalają kształtować kulturę współżycia społecznego tak, by akceptowała ona i ceniła starość oraz ludzi przeżywających ten etap oraz budowała prawidłowy stosunek każdego z członków zbiorowości do problemu własnej starości.

1.3 Niepełnosprawni

W rozwiniętych krajach Unii Europejskiej około 15% populacji stanowią osoby niepełnosprawne. Dane te znajdują odzwierciedlenie na naszym polskim gruncie, ponieważ około 6 milionów Polaków to osoby borykające się z problemem niepełnosprawności. Liczba osób niepełnosprawnych z terenu Miasta Bochnia zarejestrowanych w Urzędzie Pracy pod koniec marca 2007 roku wyniosła 64.

Definicja niepełnosprawności jest płynna i nie daje się do końca ująć w uniwersalne ramy. Bardzo ogólnie możemy powiedzieć, że niepełnosprawność jest brakiem możliwości przystosowania funkcji danego organizmu do warunków, w jakich się znajduje.

W życiu każdego człowieka pojawiają się momenty mniejszych lub większych możliwości czy też ograniczeń fizycznych czy psychicznych. To, co obecnie jest dla zdrowego człowieka łatwo dostępne, jutro może się okazać barierą nie do pokonania. Obok następstw nieszczęśliwych wypadków jest wiele przyczyn pogłębiania się wraz z wiekiem niepełnosprawności i dysfunkcji.

Ważnym obszarem działania na rzecz osób niepełnosprawnych jest ich aktywizacja zawodowa; więcej informacji o problemie bezrobocia w tej grupie społecznej zawartych jest w kolejnym punkcie dokumentu.

Obok problemów zawodowych osób niepełnosprawnych istnieją również te związane z dostępem do edukacji, leczenia, opieki medycznej, rehabilitacji, barierami funkcjonalnymi, swobodnym przemieszczaniem się i korzystaniem ze środków transportu oraz dostępem do informacji.

Celem i zadaniem prezentowanego systemu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w ich codziennym funkcjonowaniu w środowisku. Ma ono polegać na tworzeniu przyjaznych warunków do pracy, rozwoju możliwości i zasobów, a co za tym idzie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych. Dla efektywnej realizacji tego celu konieczne jest zwiększenie świadomości i zaangażowania środowiska lokalnego. Jest to potrzebne, by nie postrzegać osób niepełnosprawnych przez pryzmat medyczny związany z pomocą społeczną

i działalnością charytatywną, gdyż taka postawa zwiększa poczucie wyizolowania, a wręcz uprzedmiotowienia tych osób.

Rodzina w życiu i działaniu osoby niepełnosprawnej jest czynnikiem bardzo ważnym, gdyż od jej postawy zależy w znacznej mierze funkcjonowanie takiej osoby. Rodzina daje poczucie bezpieczeństwa i stabilności.

Należy pamiętać o tym, że realizacja założonych celów wymaga zaangażowania nie tylko osób niepełnosprawnych, ale przede wszystkim społeczności lokalnej, która jest „kołem napędowym” tego przedsięwzięcia.

1.4 Bezrobocie

Do stale istotnych problemów społecznych w Polsce należy bezrobocie, które pojawiło się wraz z radykalnymi zmianami gospodarczymi i stało się trwałym elementem naszej rzeczywistości, również Miasta Bochnia. Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni liczba bezrobotnych zarejestrowanych z terenu miasta wyniosła na koniec marca 2007 roku 1179 osób.

Obecnie obserwujemy tendencję spadkową bezrobocia. Jest to wynikiem poprawy ogólnej sytuacji gospodarczej, co za tym idzie, zwiększeniem ilości miejsc pracy, ale także coraz większą migracją zarobkową za granicę - głównie ludzi młodych.

Bezrobocie w większym stopniu dotyka kobiety, mają one również wyższy udział procentowy wśród osób długotrwale bezrobotnych. Liczba zarejestrowanych kobiet z terenu Miasta Bochna w Urzędzie Pracy wyniosła 813 na koniec marca 2007 roku. Przeważająca ilość kobiet to osoby, które rejestrują się po raz kolejny, co dowodzi, że w większości przypadków nie znajdują one stałego zatrudnienia. Dużą przeszkodą w znalezieniu zatrudnienia jest niestabilność gospodarcza firm (szczególnie mikroprzedsiębiorców) uzależniona od ogólnej koniunktury.

Najczęściej pojawiającymi się przyczynami bezrobocia są:

- brak kwalifikacji lub ich niedostosowanie do potrzeb rynku pracy, szybka dezaktualizacja posiadanych kwalifikacji
- brak umiejętności poszukiwania pracy
- brak motywacji do podjęcia zatrudnienia
- niska chłonność lokalnego rynku

Najwięcej osób wśród długotrwale bezrobotnych to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub średnim zawodowym i policealnym. Osoby dobrze wykwalifikowane stosunkowo łatwiej radzą sobie na rynku pracy, szczególnie gdy posiadają dodatkowe uprawnienia lub posiadają własne możliwości, w tym intelektualne, pozwalające na ich pozyskiwanie.

O tym, jak ważne są kwalifikacje i umiejętności dostosowane do wymagań rynku świadczy liczba bezrobotnych z wykształceniem wyższym, która z roku na rok lekko wzrasta, ale procentowo najmniej z tych osób staje się długotrwale bezrobotnymi.

Problem bezrobocia dotyczy w znacznym stopniu ludzi młodych, czego przyczyną jest brak doświadczenia oraz brak umiejętności poruszania się na rynku pracy. Na koniec marca 2007 roku liczba osób do 24 roku życia zarejestrowanych w Urzędzie Pracy to 224.

Kolejną grupą bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy są osoby powyżej 50 roku życia. Ich trudna sytuacja wynika z małej motywacji do przekwalifikowania, braku umiejętności autoprezentacji i poruszania się po rynku pracy oraz słabej mobilności i oczekiwania na świadczenia emerytalne. Pracodawcy postrzegają tę grupę jako mało efektywną, o małych zdolnościach przystosowawczych do nowych realiów ekonomicznych. Nawet oferowane przez Urząd Pracy środki finansowe na refundacje części kosztów ponoszonych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia osoby powyżej 50 roku życia są czasami niewystarczającą zachętą do tworzenia miejsc pracy dla tych osób.

Istotnym problemem jest również bezrobocie osób niepełnosprawnych. Liczba bezrobotnych z niepełnosprawnością wyniosła na koniec marca 2007 roku 64 osoby.

Przeprowadzone przez PUP badania wskazują, że pracodawcy nie dyskwalifikują osób niepełnosprawnych jako potencjalnych pracowników, jednakże świadomi są dodatkowych utrudnień i kosztów związanych z organizacją miejsc pracy dla tej grupy bezrobotnych. Pracodawcy decydując się na zatrudnienie osoby niepełnosprawnej, z reguły oczekują konkretnej pomocy finansowej. Ważna jest dla nich pomoc również merytoryczna.

W związku z rosnącymi oczekiwaniami pracodawców co do przyszłych pracowników ważne jest zdobywanie, szczególnie przez ludzi młodych, wykształcenia gwarantującego uzyskanie kwalifikacji mogących sprostać wyzwaniom rynku pracy. Zdobywanie nowych lub aktualizowanie już posiadanych kwalifikacji przez już zarejestrowane (zwłaszcza długotrwale) osoby bezrobotne, uczestnictwo w szkoleniach i kursach zawodowych pozwala podnieść ich atrakcyjność w oczach pracodawców.

W związku z rozwojem nowych technologii, wyższej jakości pracy wymaganej po wejściu Polski do Unii Europejskiej rośnie popyt na wszelkie działania zmierzające do pomocy

bezrobotnym w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, rozwijaniu przedsiębiorczości i umiejętności poruszania się na rynku pracy oraz zdolności szybkiego reagowania na pojawiające się nowe potrzeby tego rynku.

Konsekwencjami bezrobocia, zwłaszcza długotrwałego są: pogorszenie standardu życia, problemy z zagospodarowaniem czasu wolnego, izolacja społeczna, ograniczenie lub zaniechanie uczestnictwa w życiu politycznym i kulturalnym. Towarzyszy temu dyskomfort psychiczny polegający często na poczuciu bezsilności. Omawiany problem jest coraz częściej zjawiskiem wielopokoleniowym. Bezrobocie rodziców przyczynia się do obniżenia poziomu wykształcenia dzieci, a w dalszej konsekwencji przyczynia się do ich bezrobocia.

Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną ma za zadanie wspierać rodziny borykające się z problemem bezrobocia, zwłaszcza długotrwałego.

1.5 Bezpieczeństwo i pomoc prawna

Istotnym elementem harmonijnego funkcjonowania rodziny oraz społeczeństwa jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz dostępnej pomocy prawnej w sytuacjach tego wymagających. Przyczynia się do tego również jakość pracy i efektywność działania takich służb jak Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna oraz służb ratunkowych o charakterze medycznym i technicznym.

Na potrzeby niniejszego opracowania zebrane zostały dane od kuratorów sądowych oraz Komendy Miejskiej Policji w Bochni.

Informacje uzyskane z Sądu Rejonowego w Bochni dotyczą liczby rodzin objętych nadzorem kuratora z powodu ograniczenia władzy rodzicielskiej – 95 osób, liczby nieletnich pozostających aktualnie pod nadzorem kuratora – 59 osób, liczby osób zobowiązanych do leczenia odwykowego i będących pod nadzorem kuratora – 105 . Zestawienie tych danych przedstawia poniższa tabela.

Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora z powodu ograniczenia władzy rodzicielskiej	95
Liczba nieletnich pozostających aktualnie pod nadzorem kuratora	59
Liczba osób zobowiązanych do leczenia odwykowego	105
Liczba osób będących pod nadzorem (skierowanych na leczenie odwykowe)	105

Komenda Powiatowa Policji w Bochni dokonała krótkiej charakterystyki przestępczości nieletnich z terenu miasta Bochnia i powiatu bocheńskiego. Przejawia się ona w głównej mierze w rozbojach, kradzieżach i niszczeniu mienia. W ostatnich latach nie ujawniono, aby w mieście działały zorganizowane grupy nieletnich popełniających wspólnie przestępstwa, tzw. grupy przestępcze. Przestępstwa popełniane są zazwyczaj jednoosobowo lub w grupach dwu, trzyosobowych.

Nie zauważono także żadnych nowych trendów oraz większej aktywności w dziedzinie przestępczości narkotykowej. W odniesieniu do ilości przestępstw popełnianych na terenie szkół nie odnotowano danych wskazujących na wzrost ilościowy tego zjawiska, a poziom poczucia bezpieczeństwa jest zadowalający (potwierdzone badaniami ankietowymi w ramach programu „Zero Tolerancji”). Zauważalny jest jednak wzrost ilości ujawnionych przypadków demoralizacji, tj. używania alkoholu i tytoniu, wagarowaniu i ucieczek z domu.

Ponieważ Komenda Powiatowa Policji w Bochni nie prowadzi statystyk dotyczących tylko i wyłącznie terenu miasta Bochnia uzyskane dane dotyczą czynów karalnych z terenu całego powiatu bocheńskiego. W ubiegłym roku odnotowano 138 czynów karalnych popełnionych przez nieletnich na terenie powiatu bocheńskiego, natomiast w I półroczu 2007r. 137 czynów zabronionych. Jeśli chodzi o informacje dotyczące interwencji domowych na terenie powiatu bocheńskiego to w zeszłym roku było ich 3680, a w I półroczu br. 1955. Interwencji domowych związanych z podejrzeniem stosowania przemocy domowej odnotowano w ubiegłym roku na terenie całego powiatu 962. Zaobserwowano wzrost liczby interwencji w sytuacjach, w których stosowana jest przemoc domowa. Obecnie policjanci interweniują w około 40 przypadkach miesięcznie na terenie miasta Bochnia.

W wielu sytuacjach skutkiem interwencji jest wprowadzenie nadzoru dzielnicowego nad rodziną w ramach procedury „Niebieska karta”. W roku 2006 w 36 przypadkach wszczęto procedurę „ Niebieskiej karty”, a w I półroczu 2007 roku w 14 przypadkach.

Zestawienie danych z Komendy Powiatowej Policji w Bochni przedstawia poniższa tabela

Czyny karalne na terenie powiatu bocheńskiego popełnione przez nieletnich	
Rok 2006	138 czynów karalnych
I półrocze 2007 roku	173 czyny zabronione
Interwencje domowe na terenie powiatu	
Rok 2006	3680
I półrocze 2007 roku	1955
Niebieska Karta	
Rok 2006	36 przypadków
I półrocze 2007 roku	14 przypadków
W tym najczęściej:	
os. Legionów Polskich, ul. Serwina	13 przypadków
ul. Wygoda, Kaima, os. Karolina	6 przypadków
ul. Trudna, św. Leonarda, ks. J. Poniatowskiego	6 przypadków
ul. Proszowska, Na Buczków	5 przypadków
os. św. Jana, ul. Floris, Murowianka	5 przypadków

Aby polepszyć poczucie bezpieczeństwa w społeczności lokalnej należy:

- podnieść świadomość społeczeństwa dotyczącą przyczyn i skutków przestępczości, zagrożeń z niej wynikających, zapobiegania popełnianiu przestępstw poprzez działalność informacyjną oraz kontynuowanie programów prewencyjnych i tworzeniu nowych wynikających z aktualnych potrzeb,
- położyć nacisk na edukację dzieci i młodzieży w celu wypracowania właściwych postaw w sytuacji zagrożenia oraz szybkiego rozpoznawania i reagowania,
- dążyć do wzrostu poczucia zaufania do instytucji służących pomocą, a w tym także Policji. Koniecznym wydaje się tutaj rozszerzenie działalności prewencyjnej Policji, Straży Miejskiej ze szczególnym naciskiem na profilaktykę wśród dzieci i młodzieży.

Straż Miejska widzi potrzebę wdrożenia programów o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, które mają na celu zwiększenie świadomości młodzieży na temat obowiązującego prawa. Działania te przyczyniają się do zapobiegania szerzeniu się demoralizacji i patologii społecznych, wkraczaniu na drogę przestępczą, a co za tym idzie będą przeciwdziałać zjawisku wykluczenia społecznego.

Bieżąca obserwacja osób zajmujących się pomaganiem, działających na rzecz osób i rodzin żyjących w trudnych sytuacjach, zwraca uwagę na potrzebę budowania w ramach systemu pomocy rodzinie działań, których celem byłoby ułatwienie dostępu mieszkańcom miasta do informacji prawnej.

Wiele osób ma trudności w załatwianiu swoich ważnych spraw życiowych, potrzebuje porady prawnej, której koszty przekraczają niejednokrotnie możliwości finansowe budżetów rodzinnych. Sprawy rodzinne związane z przemocą domową i inne, często nie są regulowane na drodze prawnej, co sprzyja pogłębianiu się niektórych z problemów mieszkańców.

Ułatwienie dostępu do bezpłatnej usługi prawnej to też sprzyjanie wykorzystywaniu przez mieszkańców przysługujących im uprawnień.

2.CELE GLOBALNE SYSTEMU I PODSTAWOWE ZASADY JEGO FUNKCJONOWANIA

1. Realizacja zadań wynikających z wymogów prawnych.
2. Możliwość aplikowania po środki zewnętrzne w stosunku do budżetu gminy.
3. Stworzenie mapy instytucji pomocowych oraz doprecyzowanie zadań poszczególnych instytucji – współpraca między instytucjami.
4. Diagnoza, inwentaryzacja zasobów i potrzeb (jakościowa i ilościowa) i możliwości ich zaspokajania.
5. Kompensowanie deficytów zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci.
6. Poszukiwanie i stosowanie nowych, alternatywnych rozwiązań w zakresie pracy z rodziną.

Podstawowe zasady funkcjonowania Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną osadzają się na takich przestankach jak:

- Podmiotowość rodziny
- Ochrona praw człowieka
- Współdziałanie instytucji publicznych i niepublicznych
- Nadrzędność prawa dziecka do wzrastania w zdrowej rodzinie, szczególnie dziecka niepełnosprawnego, zagrożonego ubóstwem, marginalizacją społeczną
- Rozwijanie profilaktyki i profesjonalizacja interwencji
- Wyrównywanie szans edukacyjnych
- Wspieranie realizowania funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalizacyjnych rodzin zagrożonych lub objętych wykluczeniem społecznym, jak i rodzin przeżywających trudności wynikające z faz rozwoju rodziny
- Pobudzanie społeczności lokalnych do działań na rzecz innych

3. OBSZARY DZIAŁAŃ, CELE STRATEGICZNE, ZADANIA, REALIZATORZY, SPODZIEWANE EFEKTY

Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną swoje działania ujmuje w czterech obszarach rzeczywistości społecznej:

I. WYCHOWANIE I EDUKACJA

II. PROBLEMY SOCJALNE

III. ZDROWIE, SPORT I REKREACJA

IV. INTEGRACJA SPOŁECZNA

Realizacji zadań (celów szczegółowych) w wymienionych obszarach ma towarzyszyć monitoring podejmowanych działań.

I. WYCHOWANIE I EDUKACJA

CELE STRATEGICZNE:

1. Ochrona praw dziecka i rodziny.
2. Stworzenie atrakcyjnej oferty pomocowej dla rodziców, dostosowanej do ich oczekiwań i możliwości, zwiększającej wiedzę na temat wychowania i potrzeb rozwojowych dzieci.

3. Ochrona dzieci przed zaniedbaniem, deprawacją, przemocą, wykołajaniem i uzależnieniami i podejmowaniem innych zachowań ryzykownych.
4. Zapewnienie równego dostępu do oświatowej i kulturalnej infrastruktury gminy.
5. Kompensacje braków edukacyjnych.

ZADANIA:

- Organizowanie ogólnodostępnych zajęć informacyjno-warsztatowych rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży.
- Włączenie rodziców w proces dydaktyczno - wychowawczy dzieci.
- Budowanie poradnictwa i edukacji dla rodziców na temat rozpoznawania zagrożeń i uzależnień.
- Budowanie systemu wsparcia dla rodzin borykających się z problemami wynikającymi z faz rozwoju rodziny, w oparciu o zasoby tkwiące w tych rodzinach.
- Rozszerzenie różnych form pomocy w nauce.

REALIZATORZY:

- Przedszkola, szkoły w tym świetlice szkolne oraz pedagodzy, logopedzi i psychologodzy szkolni
- Miejskie Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka” w Bochni
- Miejski Dom Kultury
- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bochni
- Miejski Punkt Konsultacyjny dla Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy.

WSPÓŁPRACOWNICY

- Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Bochni
- Zespół Placówek Opiekuńczo -Wychowawczych
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Organizacje społeczne

II. PROBLEMY SOCJALNE

CELE STRATEGICZNE:

1. Stworzenie mapy instytucji pomocowych (formy pomocy, specjaliści).
2. Zapewnienie równego i sprawiedliwego dostępu do socjalnej infrastruktury gminy.
3. Poprawa jakości życia, zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.
4. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie.

ZADANIA:

- Rozpoznawanie warunków życia rodzin.
- Rozwój systemu wsparcia dla rodzin z osobą niepełnosprawną, chorą przewlekle, w tym chorą psychicznie oraz dla rodzin z osobą starszą.
- Rozbudowa zintegrowanego systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego – wsparcie dla rodzin z osobami długotrwale bezrobotnymi oraz rodzin borykających się z problemami mieszkaniowymi.
- Dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.
- Rozwój systemu poradnictwa prawnego.
- Rozwój pracy socjalnej.

REALIZATORZY:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Urząd Miasta – koordynator do Spraw Polityki Mieszkaniowej
- Miejskie Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka” w Bochni
- Placówki oświatowe.

WSPÓŁPRACOWNICY

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowy Urząd Pracy
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Zespół Kuratorów Sądowych
- Komenda Powiatowa Policji w Bochni
- Dom Pomocy Społecznej
- Organizacje społeczne.

III. ZDROWIE, SPORT I REKREACJA

CELE STRATEGICZNE:

1. Tworzenie i realizowanie projektów i programów promujących zdrowy styl życia.
2. Kompensowanie deficytów w zaspokajaniu potrzeb zdrowotnych oraz świadczeń i usług z zakresu promocji zdrowia (ze sfery zdrowia publicznego).
3. Rozbudowa istniejącej i powstanie nowej infrastruktury służącej aktywności sportowej i rekreacyjnej osób w różnych przedziałach wiekowych i o różnej sprawności organizmu.
4. Rozwijanie oferty zajęć sportowych i rekreacyjnych dla różnych kategorii odbiorców.
5. Ułatwienie dostępu do możliwości zaspokajania potrzeb rekreacyjnych przez osoby z różnych grup i kategorii społecznych.

ZADANIA

- Wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych dla różnych kategorii odbiorców, w tym imprez zawierających elementy integracji wewnątrzrodzinnej i społecznej.
- Wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia, realizacji kalendarza szczepień i innych działań profilaktycznych.
- Realizacja osłonowych programów profilaktycznych i prozdrowotnych w placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych.
- Realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego stylu życia.
- Wspieranie programów rehabilitacyjnych i rewalidacyjnych przygotowujących osoby niepełnosprawne do samodzielnego i niezależnego życia.
- Wspieranie grup samopomocowych, organizacji społecznych i instytucji działających na rzecz dzieci ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi.
- Ułatwienie dostępu dzieci i młodzieży do oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.

REALIZATORZY:

- Samodzielny Publiczny Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Przedszkola, szkoły w tym świetlice szkolne oraz pedagodzy, wychowawcy szkolni
- Miejskie Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka”
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji

- Miejski Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie

WSPÓŁPRACOWNICY:

- Poradnia Zdrowia Psychicznego i Neurologiczna SANUS
- Poradnia Specjalistyczna ARKA
- Komenda Powiatowa Policji w Bochni
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Organizacje społeczne.

IV. INTEGRACJA SPOŁECZNA

CELE STRATEGICZNE:

1. Rozbudzenie zainteresowania i wrażliwości osób w różnych przedziałach wiekowych problemami społeczności lokalnej.
2. Wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu społeczeństwa na problemy innych i poszerzających ofertę pomocową.
3. Sprzyjanie wyzwaniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego mieszkańców miasta.
4. Rozszerzenie oferty aktywnych form spędzania czasu wolnego dla osób z różnych przedziałów wiekowych, z różnych kategorii i grup społecznych.

ZADANIA:

- Wspieranie inicjatyw i programów sprzyjających rozwojowi postaw prospołecznych.
- Tworzenie projektów angażujących we wspólne działanie osoby w różnych przedziałach wiekowych na rzecz społeczności lokalnej.
- Kampanie informujące o działaniach w sferze życia społecznego podejmowanych na rzecz mieszkańców gminy.
- Wspieranie grup samopomocowych i organizacji pozarządowych działających w środowisku lokalnym.

REALIZATORZY:

- Wydział Promocji i Rozwoju Miasta
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bochni
- Przedszkola, szkoły, w tym świetlice szkolne oraz pedagodzy i wychowawcy szkolni

- Miejskie Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka” w Bochni
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji

WSPÓŁPRACOWNICY:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Organizacje społeczne

MONITORING DZIAŁAŃ

CELE STRATEGICZNE

1. Systematyczna diagnoza społeczna.
2. Monitorowanie stopnia zaspokojenia potrzeb w środowisku.
3. Ocena skuteczności pomocy.

ZADANIA:

- Diagnoza i monitoring warunków i jakości życia osób, rodzin, grup i kategorii społecznych.
- Monitorowanie realizacji założeń systemu.
- Postulowanie i realizacja potrzebnych w środowisku działań na rzecz poprawy jakości życia.

REALIZATORZY:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Urząd Miasta – Koordynator do Spraw Polityki Mieszkaniowej
- Miejski Punkt Konsultacyjny dla Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy
- Miejskie Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka” w Bochni
- Komenda Powiatowa Policji w Bochni
- Straż Miejska
- Placówki oświatowe, w tym świetlice szkolne oraz wychowawcy szkolni
- Miejski Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji

WSPÓŁPRACOWNICY:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowy Urząd Pracy
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Zespół Kuratorów Sądowych
- Komenda Powiatowa Policji w Bochni
- Dom Pomocy Społecznej
- Organizacje społeczne
- Poradnia Zdrowia Psychicznego i Neurologiczna SANUS
- Poradnia Specjalistyczna ARKA.

ZAKOŃCZENIE

Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną jest dokumentem, którego realizacja będzie długoterminowa, a spodziewane efekty wynikać będą z założonych celów. Dzięki temu powstanie możliwość aplikowana po środki zewnętrzne w stosunku do budżetu gminy, lepiej zdiagnozowane zostaną zasoby i potrzeby środowiska lokalnego, doprecyzowane będą zadania poszczególnych instytucji, w większej mierze skompensowane będą deficyty zdrowotne, edukacyjne, wychowawcze, społeczne i materialne dzieci i rodzin. Zbudowanie systemu pozwoli stosować nowe, alternatywne sposoby pracy z rodziną i zjednoczyć ludzi w pracy nad rozwojem społeczności lokalnej.

Zawarte w prezentowanym Gminnym Systemie Profilaktyk i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną postulaty mają sprzyjać poprawie jakości szeroko rozumianego życia społecznego zbiorowości.

Projektowane działania zostały przedstawione w sposób zamierzony na wysokim poziomie ogólności, dotyczą bowiem spraw życia, które cechują się dużą dynamiką.

Planowane działania wskazują kierunki aktywności instytucji i organizacji pomocowych. Sposób ich realizacji zależy w dużej mierze od faktycznie ujawnionych potrzeb, które w nurcie życia społecznego są zależne od zasobów, które będą mogły być wykorzystane w momencie konkretnego działania.

Inicjowaniem i koordynacją działań ujętych w Gminnym Systemie Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną zajmie się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.